

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ Α

- 1) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστές ή Λάθος:
Α. Η εγκατάσταση σε έναν τόπο από τους αποίκους γινόταν τυχαία
Β. Οι δεσμοί της αποικίας με τη μητρόπολη ήταν πάντοτε στενοί
Γ. Τα ομηρικά έπη είχαν ως στόχο να ξαναζωντανέψουν την εποχή του Τρωικού πολέμου
Δ. Ο ηγεμόνας στον Όμηρο ονομάζεται «άναξ» (μον. 2)
- 2) Ποιοι ήταν οι λόγοι που ώθησαν τους Έλληνες στη μετανάστευση τον 8^ο αιώνα π.χ. (Β΄ Αποικισμός); (μον. 4)
- 3) Ο Β΄ Αποικισμός έφερε πολλές αλλαγές στη ζωή των ανθρώπων. Ποιες ήταν αυτές οι αλλαγές; (μον. 4)

ΟΜΑΔΑ Β

- 1) Τι γνωρίζετε για τα «κυκλώπεια» τείχη των Μυκηναίων; Γιατί ονομάστηκαν έτσι και ποιο σκοπό εξυπηρετούσαν;
Γιατί οι μνημειακοί τάφοι των Μυκηναίων ονομάστηκαν «θολωτοί»; Με τι μοιάζανε εξωτερικά και γιατί;
Ποια θεά κατείχε σπουδαία θέση στη Μυκηναϊκή θρησκεία και τι γνωρίζετε γι' αυτή; (μον. 5)
- 2) Με βάση την παρακάτω πηγή, αλλά και τις ιστορικές σας γνώσεις, πώς κινήθηκαν οι Δωριείς, οι Θεσσαλοί και οι Βοιωτοί κατά τη διάρκεια του 12^{ου} αιώνα π.χ.; Ποιος ήταν ο βασικός λόγος της μετανάστευσης σύμφωνα με τον Θουκυδίδη (πηγή); (μον.5)

ΟΙ ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Και μετά τα Τρωικά εξακολούθησαν στην Ελλάδα οι μεταναστεύσεις και οι εισβολές και η έλλειψη ησυχίας την εμπόδιζε να αναπτυχθεί. Η μακρόχρονη απουσία των Ελλήνων στην Τροία προκάλεσε πολλές αναταραχές και σε πολλές πολιτείες έγιναν επαναστάσεις που ανάγκασαν πολλούς να φύγουν και να πάνε να ιδρύσουν άλλες πολιτείες. Εξήντα χρόνια μετά την άλωση της Τροίας οι Θεσσαλοί έδιωξαν από την Άρνη τους σημερινούς Βοιωτούς... Ογδόντα χρόνια μετά την άλωση της Τροίας οι Δωριείς κατάκτησαν την Πελοπόννησο. Μόνο μετά από πολλά χρόνια η Ελλάδα ησύχασε.

Θουκυδίδης, Ιστορία Α΄, 12

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΚΕΦ. 4, ΕΝΟΤΗΤΕΣ: 7, 8, 10

ΘΕΜΑΤΑ

- 1) «Ξένε, πες στους Λακεδαιμονίους ότι εδώ είμαστε θαμμένοι, πιστοί στις εντολές τους»
Μετά από ποια μάχη γράφτηκε το παραπάνω ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ του Σιμωνίδη; Τι γνωρίζετε για τη μάχη αυτή; (μον.4)
- 2) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες:
- α. Ιδρυτής του περσικού κράτους θεωρείται ο Δαρείος
 - β. Ο Εφιάλτης πρόδωσε τους Λακεδαιμονίους στη μάχη των Θερμοπυλών
 - γ. Στα στενά της Σαλαμίνας διακρίθηκε ο Αθηναίος στρατηγός Μιλτιάδης
 - δ. Η μάχη των Πλαταιών έγινε το 490 πχ
 - ε. Το κυρίως δωμάτιο στους μνημειακούς ναούς της αρχαϊκής εποχής ονομάζεται σηκός
 - στ. Οι ανάγλυφες επιτάφιας πλάκες ονομάζονται επιτύμβιες στήλες
- (μον.3)
- 3) Με βάση την παρακάτω πηγή και τις ιστορικές σας γνώσεις να περιγράψετε τη **μάχη του Μαραθώνα** (οι εμπόλεμοι και οι ηγέτες τους, παράταξη στρατευμάτων, τρόπος διεξαγωγής μάχης, αποτέλεσμα)
«Όταν τα στρατεύματα έλαβαν θέση και οι θυσίες έδειξαν καλά αποτελέσματα, οι Αθηναίοι, μόλις δόθηκε το σύνθημα της επίθεσης, όρμησαν τρέχοντας εναντίον των εχθρών...Οι Πέρσες, όταν τους είδαν να τρέχουν εναντίον τους, ετοιμάζονταν να τους δεχτούν και προς στιγμή νόμισαν ότι οι Αθηναίοι έχασαν τα λογικά τους. Τους έβλεπαν να είναι λίγοι και, παρά το γεγονός αυτό, να ορμούν καταπάνω τους, χωρίς μάλιστα να διαθέτουν ιππικό και τοξότες...Οι Αθηναίοι, όταν άρχισε η σύγκρουση, πολεμούσαν γενναία...»
- Ηρόδοτος, Ιστορία, 6, 112 (μον.5)
- 4) Ποιοι είναι οι ρυθμοί με τους οποίους χτίζονται οι ναοί της αρχαϊκής περιόδου και σε τι διαφέρουν μεταξύ τους; (μον.3)
- 5) Να περιγράψετε τους **κούρους** και τις **κόρες** (μον.3)
- 6) Η αρχαϊκή περίοδος σφραγίζεται στην τέχνη από δύο κορυφαίες δημιουργίες:
- α.....και
β.....
- (μον.2)

ΟΜΑΔΑ Α

Να επιλέξετε τρεις (3) από τις πέντε (5) παρακάτω ερωτήσεις:

1.A. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις ως ΣΩΣΤΕΣ ή ΛΑΘΟΣ:

- α) Ο Κυκλαδικός πολιτισμός αναπτύχθηκε στην εποχή του χαλκού στις Κυκλάδες την 3^η και 2^η χιλ. π.Χ.
- β) Η Γραμμική Α ήταν συλλαβική γραφή
- γ) Τα «κυκλώπεια» τείχη και οι μνημειακοί θολωτοί τάφοι είναι στοιχεία του Μινωικού πολιτισμού
- δ) Στις πόλεις-κράτη πάνω στην Ακρόπολη χτίζονταν οι ναοί και τα δημόσια κτίρια
- ε) Οι είλωτες ήταν δούλοι στην αρχαία Αθήνα

1.B. Να κάνετε την αντιστοίχιση των στοιχείων των δύο στηλών:

ΣΤΗΛΗ Α (Πολιτεύματα)	ΣΤΗΛΗ Β
α) δημοκρατία	1) είχε παρακμάσει όταν συγκροτήθηκε η πόλη
β) ολιγαρχία	2) την εξουσία έχουν οι ευγενείς, οι άριστοι
γ) αριστοκρατία και όχι η καταγωγή	3) κριτήριο συμμετοχής στην εξουσία ο πλούτος
δ) βασιλεία	4) εξουσιάζει ένας χωρίς να δίνει λόγο για τις πράξεις του
ε) τυραννία	5) η εξουσία πηγάζει από το λαό

2. Τι ήταν οι λειτουργίες στην αρχαία Αθήνα; Να αναφέρετε επιγραμματικά τις τέσσερις (4) πιο σημαντικές απ' αυτές και να αναλύσετε τη μία (1)

3.A. Να κάνετε την αντιστοίχιση των στοιχείων των δύο στηλών:

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
α) Σόλων	1) ηγέτης της Αθήνας, «πρώτος ανάμεσα στους πολίτες»
β) Κλεισθένης	2) «έδωσε την πολιτεία στο λαό» με τη δημιουργία των δέκα φυλών
γ) Δράκοντας	3) νομοθέτης, ένας από τους επτά σοφούς της αρχαίας Ελλάδας
δ) Περικλής	4) οι νόμοι του ήταν πολύ αυστηροί

3.B. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά:

Οι δάσκαλοι των παιδιών στην αρχαία Αθήνα ήταν:

Ο γραμματιστής: διδάσκει _____, _____ και _____

Ο κιθαριστής: διδάσκει _____

Ο παιδοτρίβης: _____

Επίσης, υπήρχε και ο παιδαγωγός που ήταν _____

4. Τι γνωρίζετε για τους Ολυμπιακούς αγώνες στην αρχαία Ελλάδα;

5. Να αποσαφηνίσετε σύντομα το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:

- α) Απέλλα β) Σεισάχθεια γ) Θεωρικά δ) Μετοίκιον ε) Δικαστήριο Ηλιαίας

ΟΜΑΔΑ Β

Να επιλέξετε δύο (2) από τις τέσσερις (4) παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποια μάχη ή ναυμαχία, κατά τη διάρκεια των περσικών πολέμων (490-479 π.Χ.), θεωρείτε πιο σημαντική και γιατί; (στην απάντησή σας, εκτός των άλλων, να γράψετε τους πρωταγωνιστές και το αποτέλεσμα)

2. Η αρχαία Σπάρτη θεωρείται από πολλούς ιστορικούς ως ένα στρατόπεδο, όπου ο καθένας έχει ως ύψιστο σκοπό του να είναι έτοιμος κάθε στιγμή να πολεμήσει για την πόλη του. Με βάση αυτά που γνωρίζετε για την αγωγή των νέων στη Σπάρτη συμφωνείτε ή όχι με την παραπάνω άποψη; Να δικαιολογήσετε τη θέση σας.

3.

Ο ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ ΣΚΙΑΓΡΑΦΕΙ ΤΟΝ ΟΛΕΘΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Απ' όλα τα προηγούμενα γεγονότα, το μεγαλύτερο ήταν ο Περσικός πόλεμος, ο οποίος τερματίστηκε με δύο ναυμαχίες και δύο μάχες, ενώ ο σημερινός πόλεμος κράτησε πάρα πολλά χρόνια και προκάλεσε τόσες συμφορές στην Ελλάδα, όσες δεν είχε ποτέ σε ανάλογο χρονικό διάστημα. Ποτέ άλλοτε δεν κυριεύθηκαν και δεν καταστράφηκαν τόσες πολιτείες, είτε από βαρβάρους είτε από Έλληνες που πολεμούσαν μεταξύ τους. Σε πολλές, μάλιστα, πολιτείες, αφού καταστράφηκαν, εγκαταστάθηκε καινούργιος πληθυσμός. Ποτέ άλλοτε δεν έγιναν τόσες εξορίες και δε σκοτώθηκαν τόσο άνθρωποι, είτε στον πόλεμο, είτε σ' εμφύλιους σπαραγμούς.

Σε ποιον πόλεμο που συγκλόνισε την αρχαία Ελλάδα τον 5^ο αι. π.Χ. αναφέρεται ο Θουκυδίδης (ο ιστορικός του πολέμου αυτού), ποιες ήταν οι αντιμαχόμενες πλευρές και ποιος ο νικητής; Σύμφωνα και με την ιστορική πηγή ποιες ήταν οι συνέπειες του πολέμου;

4.

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΡΙΑΝΟ

Ο Αλέξανδρος... έζησε τριάντα δύο χρόνια και οκτώ μήνες... Ξεχώριζε για τη φυσική του ωραιότητα, την εργατικότητα, την εξυπνάδα, τη γενναιότητα, την ευσέβειά του... Μπορούσε να διακρίνει το σωστό, όταν ακόμα δεν είχε στοιχεία, αλλά και να βγάζει συμπεράσματα από τα γεγονότα που παρατηρούσε. Ήταν εξάίρετος στρατηγός · μπορούσε θαυμάσια να παρατάξει τη στρατιά του, να την εξοπλίσει και να την οργανώσει. Η παλικαριά του τον βοηθούσε να εξυψώνει το ηθικό των στρατιωτών του, να τους εμπνέει εμπιστοσύνη και με την αφοβία του να εξαφανίζει τους δικούς του φόβους.

Ποια είναι, κατά τη γνώμη σας, και γιατί, τα βασικά χαρακτηριστικά του Μ. Αλεξάνδρου που τον καθιέρωσαν ως σπουδαίο στρατιωτικό ηγέτη, σύμφωνα με τη σκιαγράφησή τους από τον ιστορικό Αρριανό, αλλά και τις δικές σας ιστορικές γνώσεις;

Όλα τα ερωτήματα είναι ισοδύναμα και βαθμολογούνται το καθένα με τέσσερις (4) μονάδες.